

Activitats per a la comunitat educativa

Servei educatiu art.santcugat

ABRIL | JULIOL 2025

ÍNDEX

0. PROGRAMA D'ARTS VISUALS MUNICIPAL art.santcugat	3
1. VISITES ACOMPANYADES A LES EXPOSICIONS	4
1.1 VISITES DIANMITZADES A LES EXPOSICIONS	5
1.2 VISITES A MITGES	6
1.3 EXPOSICIONS EN CURS I PROPERES	7
2. TALLERS PRÀCTICS ALS CENTRES O EN LÍNIA	11
2.1 EL TEIXIT EN CONSTRUCCIÓ L'ART TÈXTIL A SANT CUGAT	11
2.2 JO L'ARTISTA en línia	12
2.3 JO L'ARTISTA presencial	12
3. ESTUDI OBERT. VISITA ALS I LES ARTISTES RESIDENTS A CASA AYMAT. ESPAI DE CREACIÓ	14
4. OBSERVAR, DISCUTIR I CREAR: Activitats recomanades als docents	15

0. PROGRAMA D'ARTS VISUALS MUNICIPAL art.santcugat

art.santcugat és el programa d'arts visuals municipal de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès.

Aquest programa es desenvolupa als diferents espais d'art municipals, així com de forma deslocalitzada en altres espais de la ciutat, i consta d'**exposicions, activitats, cicles, servei educatiu i formació.**

El programa comprèn diferents línies: **contemporani, tèxtil, territori i creació.**

art.santcugat ofereix una programació **pública i gratuïta.**

1. VISITES ACOMPANYADES A LES EXPOSICIONS

Amb l'acompanyament d'un/a educador/a especialitzat/da, s'ofereixen propostes adaptades als diferents nivells educatius.

Els objectius pedagògics principals són: descobrir què és un centre d'art i el seu valor cultural i educatiu, què fan els i les artistes i com interpretar les obres que formen part de les exposicions del programa d'arts visuals.

Visita a l'exposició *Les imatges, la tasca...*, de Salvador Juanpere

Visita a l'exposició *Collecció. Fascicle 4: Escola Catalana del tapís*

Visita a l'exposició *El teatre de les plantes*, de Monica Kopastchek i Ana López

1.1 VISITES DINAMITZADES A LES EXPOSICIONS

→ Alumnes d'educació infantil i primària — d'15 a 4t —

A partir de l'observació, l'escolta i l'experiència, es convida a descobrir les històries que expliquen els i les artistes a través de les obres que hi ha sala.

Adreçades a grup classe (màxim 25 alumnes per grup)

Metodologia:

L'educadora/artista suggereix temes relacionats amb el que es troba a l'espai expositiu, amb aquest impuls inicial, es busca que l'alumnat participi i doni la seva pròpia lectura del que veuen, afavorint l'intercanvi d'opinions per construir cooperativament el relat de l'exposició.

Objectius específics:

- Relacionar l'art contemporani amb altres maneres de fer més enllà de la pintura i l'escultura.
- Identificar les diferents tasques que possibiliten crear una exposició d'art contemporani.
- Reconèixer els elements que es troben a les sales i que ajuden a entendre el que es veu.
- Relacionar els centres d'art amb espais on pots aprendre de manera divertida.
- Identificar que hi ha moltes formes d'expressió artística i que el que dona valor a les obres o manifestacions no es limita en el fet de "fer-ho bé o malament".

1.2 VISITES A MITGES

→ Alumnes del cicle superior de primària — 5è i 6è—, ESO, Batxillerat i altres ensenyaments superiors

Aquesta visita explora els continguts dels projectes expositius per aprendre a elaborar un relat de manera cooperativa i amb la guia d'un/a educador/a especialitzat/da en arts visuals.

Adreçades a grup classe (màxim 25 alumnes per grup)

Metodologia:

Es fa una breu introducció del context de l'espai i l'exposició; també, s'informa dels diversos suports textuais que permeten accedir a informació addicional sobre les peces o l'exposició (fulls de sala, textos a les parets, cartel·les, mapes de sala...).

Tot seguit, es deixa a l'alumnat 15 - 20 minuts per explorar de forma autònoma la proposta expositiva.

Després, s'inicia un recorregut acompanyat per una educadora/artista que a partir de les inquietuds de l'alumnat en l'exploració inicial, col·labora amb les seves explicacions a construir un relat més complex, però que no s'allunyi dels interessos dels participants.

Les exposicions del nostre programa són temporals, per tant son visites que canvien amb cada mostra, en cada centre.

Objectius específics:

- Identificar els diferents elements que poden trobar en una sala d'exposicions per poder obtenir la informació necessària per interpretar allò que veuen a la sala.
- Comprendre que l'art contemporani treballa conceptes que formalitza a partir de diferents registres: fotografia, dibuix, pintura, vídeo, performance, instal·lació... sovint difícils d'entendre a primera vista, però que és possible desxifrar amb interès i consultant les eines adequades.

Col·lecció. Fascicle 5: Singulars

Amb obres de Magdalena Abackanowicz, Tomàs Aymat, Maria Teresa Codina, Teresa Conte, Mercè Diogène, Rosario Gallifa, Josep Grau-Garriga, Francine Lambert, Aurèlia Muñoz, Dolors Oromí, Teresa M. Parés, Maria Assumpció Raventós, Josep Royo i Pilar Sala.

Aquest cinquè Fascicle de la col·lecció municipal d'art tèxtil i tapís contemporani destaca aquells noms propis que van configurar el corpus català, i internacional, del tapís del s. XX, una història encara per escriure. Tots aquests noms van contribuir a fer que la producció catalana en aquest sector artístic fos innovadora, experimental i d'una qualitat excepcional. Totes les obres exposades han tingut diferents graus de reconeixement per part de la crítica i el sector de les arts visuals, que tradicionalment desconfia a l'hora de vincular-les plenament amb l'"alta cultura" perquè són treballs relacionats amb l'ofici manual, però que finalment ha fet seus i els ha conduït cap a la creació contemporània.

La intenció de l'exposició és mostrar diversos exemples de cada artista que puguin aportar una visió breu de l'evolució de seva l'obra. En alguns casos, donat que els Fascicles es formen amb obres de la col·lecció municipal, hi ha mancances que s'intenten equilibrar mitjançant materials d'arxiu que es custodien a la Casa Aymat.

La mostra presenta algunes obres que encara restaven inèdites en el context expositiu de Sant Cugat (ja fos a l'antic Museu del Tapís Contemporani com a l'actual Centre Grau-Garriga d'Art Tèxtil Contemporani) o que fa més de quaranta anys que no han vist la llum.

Fascicles, convida a repensar el relat historiogràfic de l'Escola catalana del tapís i d'aquesta disciplina a Catalunya.

D'I5 a 5è de primària → La dinamització se centrarà en l'exploració de les formes i materials que s'utilitzen, i es dinamitzarà un petit taller de teixir amb paper.

De 6è en endavant → Es proposa una visita que convidi a repensar la història de l'art des d'un vessant crític a partir de la pregunta: qui escriu el relat? Per què un artista té més visibilitat que un altre? A partir d'aquestes preguntes es vol dialogar i reflexionar sobre la pràctica artística desmitificant i resignificant els relats sobre el talent innat o la competitivitat entre artistes.

Caiguda de l'arbre. Aflorament d'un pensament horitzontal, de Carla Mañosas

Caiguda de l'arbre explora aquesta figura des d'una perspectiva rizomàtica i horitzontal, trencant amb el pensament arbori occidental d'organització jeràrquica que situa l'espècie humana com a prioritària i superior a la resta d'organismes existents.

L'escultura tèxtil d'un tronc caigut acull llavors en estat latent que seran activades per l'artista durant l'exposició. A partir d'aquí s'originaran un seguit d'interaccions amb la peça que faran qüestionar-nos quines formes futures de relació volem establir amb l'entorn.

Amb la caiguda de l'arbre, la verticalitat omnipresent s'esvaeix i obre pas a un creixement i expansió natural, transversal i múltiple. La instal·lació fa brotar un organisme viu, sensible i interconnectat que depèn del vincle que estableix amb l'artista. Un ésser mutant que s'inspira en la figura del pastor i de l'ovella, que parla de temporalitats pausades i cícliques, de compromisos, d'atenció present i de coexistència.

L'artista presenta un teixit amb germinats, es plantejarà la idea de l'obra d'art en procés, i especialment aquesta que caldrà regar-la.

D'15 a 4t de primària → S'activarà una pràctica de teixit amb germinats.

De 5è de primària en endavant → Es descobrirà a través de la peça, d'on s'extreuen els materials que veiem a la sala, però també els que ens vesteixen. Continuant amb això, també es pensaran els processos de cada material per esdevenir teixit.

Anarqueologia d'un camp. Desig i supervivència en un camp de golf abandonat, de Manuela Valtchanova

Anarqueologia d'un camp pretén explorar l'agència de l'acció artística com a estratègia per impulsar diferents formes de resiliència (post)urbana a través de la reivindicació del dret a la ciutat com un dret universal, tant humà com no humà. El projecte parteix de la necessitat d'idear i activar noves formes de supervivència col·lectiva basades en el desig, l'afecte i la imaginació, i cerca la fricció directa amb la realitat mitjançant un camp de golf abandonat des del 2018.

L'exposició presenta una sèrie d'accions directes realitzades al terreny de l'antic camp de golf de Can Sant Joan que pretenen ubicar l'obra artística al llindar entre l'art i la supervivència. A través de la construcció d'una mirada anarqueològica del terreny postnatural, es busca construir un atlas de cartografies crítiques que detecten i expliciten possibilitats d'altres presents possibles.

L'objectiu del projecte és poder reclamar la reactivació d'aquest terreny en abandó i la seva presència activa a la ciutat com un camp obert per a l'eclosió del desig. Així, vol explorar com es poden assajar noves modalitats de supervivència i interrelació amb el lloc a través de l'experiència de dos col·lectius – un d'humà i un altre de no humà- convidats a interactuar directament amb el lloc durant un període concret. La intenció és resignificar aquest lloc en disputa i repoblar-lo amb múltiples significats nous amb capacitat de traçar un present alternatiu.

Es recomana la visita a la proposta de Manuela Valtchanova a l'alumnat **a partir de 6è de primària**. La complexitat dels dispositius que fa servir per a les seves creacions, i les reflexions sobre l'ús de la tecnologia ens sembla més adequada per les edats que es proposen.

L'exposició presenta els rastres de moviment d'un ramat cabres i d'un grup humans seguits a través de geolocalitzadors. L'artista vol donar un espai de visibilitat a uns éssers que habitualment no el tenen; tanmateix, el que sembla interessant, per repensar amb l'alumnat, és com la tecnologia s'ha anat sofisticant en les formes de vigilància i quins efectes té en la nostra vida quotidiana i en l'ús de la llibertat.

Lebenstrieb - Todestrieb. Teixits pulsionals, a cura d'Esther Grau Amb Sara Coleman, Pablo del Pozo, Paloma de la Cruz i Ela Fidalgo

Adoptant els conceptes freudians “pulsió de vida” i “pulsió de mort” (*Més enllà del principi del plaer*. Sigmund Freud, 1920), forces antagòniques i en permanent debat intern, l'exposició planteja temàticament les versàtils i complexes dinàmiques personals que ens condueixen a l'estabilitat i a la inestabilitat física i mental.

Amb les obres de quatre artistes, les creacions dels quals es vinculen a la corporeïtat a través de particulars llenguatges tèxtils, el projecte expositiu té com a eix central el cos, sistema de sistemes i habitatge de vida i de creixement alhora que de tensions i de dolor. El diàleg entre *pulsions* és intrínsec en les obres de Sara Coleman, Paloma de la Cruz, Pablo del Pozo i Ela Fidalgo, en les que de singular manera cadascun “cos-ifica” creativament les delicades fronteres entre les forteses i la fragilitat; fronteres mai nítides i sempre canviants.

L'exposició incorpora, així, aspectes diferents del cos en les seves dimensions física i psíquica; en la pell, en l'esquelet i en els òrgans... i en l'imaginari sobre el cos. Parts d'un tot des del qual mirar el subtil llindar entre els equilibris i els desequilibris personals.

D'15 a 5è de primària → s'activarà l'exposició a través del descobriment i identificació de què representa cada peça artística del nostre cos. Farem un viatge de la pell (la superfície) a les idees (la interioritat) que s'activarà a través d'una dinàmica on posem en relació cos, veu i idees. Jugant amb la interioritat o l'exterioritat de cada un d'aquests elements.

De 6è en endavant → partirem de la mateixa premissa que amb els infants, però ens aturem en les decisions formals de cada artista per reflexionar sobre la dimensió representativa de les peces. A partir de les qüestions que hagin suscitat interès en l'alumnat, es plantejarà una reflexió crítica sobre les peces i la relació entre elles. L'objectiu últim d'aquesta activació és potenciar el pensament crític i la reflexió a través de la proposta expositiva.

2. TALLERS PRÀCTICS ALS CENTRES O EN LÍNIA

2.1 EL TEIXIT EN CONSTRUCCIÓ: L'ART TÈXTIL A SANT CUGAT: Visita + context històric + taller pràctic

→ Alumnes del cicle superior de primària -5è i 6è-, ESO, Batxillerat i altres ensenyaments superiors

Aquesta activitat està pensada per a ser desenvolupada en tres fases. Una visita al Centre Grau-Garriga d'Art Tèxtil Contemporani, una visita a Casa Aymat per conèixer el context històric i finalment un taller pràctic.

L'objectiu d'aquest programa educatiu és oferir una experiència que possibiliti, a l'alumnat de Sant Cugat del Vallès, descobrir, ubicar, contextualitzar i practicar l'art tèxtil; un art vinculat a la història de la ciutat.

Adreçades a grups classe (màxim 25 alumnes per grup)

L'activitat té un cost de material i de dinamització. El programa art.santcugat ofereix de forma gratuïta les hores de visita; però l'activació del taller cal convenir-la tant per al nombre d'alumnes, hores de desenvolupament, com per la tipologia de pràctica que s'ofereixi.

2.2 JO, L'ARTISTA en línia

Jo, l'artista és un projecte basat en la idea de repte per conèixer les metodologies que utilitza un/a artista actual d'una manera experiencial i lúdica. A través d'aquesta pràctica s'introdueix als infants en el món de la creació artística contemporània.

Hi ha reptes associats a totes les exposicions que formen part del programa d'Arts Visuals i adaptables a qualsevol edat.

Aquestes activitats es poden dur a terme a casa, en família o amb amics.

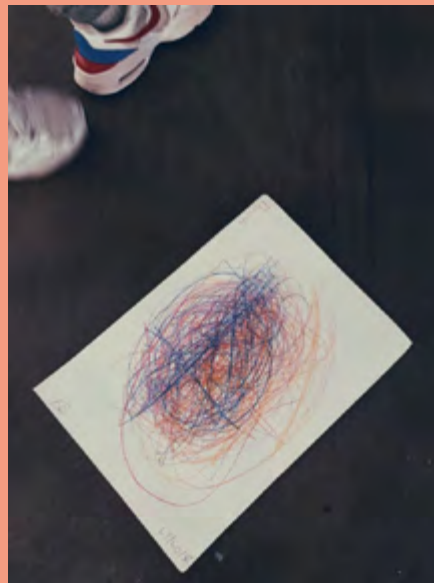
2.3 JO, L'ARTISTA presencial

Aquesta activitat està adreçada als centres educatius, els quals poden contactar amb el servei educatiu per adaptar els continguts dels reptes a l'aula; o bé, acordar que la dinamització de l'activitat la faci un/a artista a l'escola o institut.

El format presencial té un cost de material i de dinamització; l'activació del taller cal convenir-la tant per al nombre d'alumnes, com per les hores de desenvolupament, o la tipologia de pràctica que s'ofereixi.

Activació del JO, L'ARTISTA d'Àngels Ribé

Activació del JO, L'ARTISTA de Xavier Bou

Activació del JO, L'ARTISTA de Salvador Juanpere

Metodologia del programa (en línia o presencial):

A partir de l'experiència pràctica es busca resoldre el repte plantejat per tal de treballar els conceptes tractats en cada fitxa. L'alumnat s'haurà de posar en la pell dels artistes per desenvolupar el repte a partir d'unes instruccions mínimes que s'ofereixen. Quan l'alumnat consideri que ha resolt el repte, la segona part de la fitxa mostra com ho va fer l'artista protagonista. Aquest contingut convida a aprofundir més en el treball de cada artista i en la disciplina que representa, a través de la trajectòria de l'artista.

Objectius:

- Crear peces artístiques a través d'unes pautes concretes.
- Relacionar conceptes i estratègies pròpies de l'art contemporani.
- Identificar els trets característics d'alguns dels moviments artístics dels darrers anys tals com la performance, les instal·lacions artístiques, el videoart o l'art tèxtil contemporani.

Accés als continguts:

centresculturals.santcugat.cat/21912/descriptiu/

3. ESTUDI OBERT. Visita als i les artistes en residència a Casa Aymat. Espai de Creació

→ Alumnes d'educació secundària ESO, Batxillerat i altres ensenyaments superiors

Visita als tallers dels i les artistes en residència —un programa de suport a la creació artística que s'ofereix des de Casa Aymat. Espai de creació— per conèixer els seus projectes i com els desenvolupen.

Adreçades a grup classe (màxim 25 alumnes per grup)

Metodologia:

Per comprendre el procés que precedeix la formalització d'una peça artística, es proposa visitar els tallers dels i les artistes que treballen habitualment a Casa Aymat Espai de Creació.

Aquesta visita fomenta el contacte amb els i les alumnes amb els residents al centre de creació. En aquests diàlegs l'alumnat explora el que és un procés de creació, quina tipologia de tècniques es porten a terme, quins tràmits o gestions ha de fer un artista per aconseguir una residència o beca...

Objectius específics:

- Identificar les parts que formen part del procés que suposa la creació artística, entenent que l'art no és només aquell producte final exhibit als murs d'un centre d'art, sinó que ve de tot un procés previ que els i les creadores desenvolupen de diferents maneres, tenint en compte diversos factors i amb diferents fases.

4. OBSERVAR, DISCUTIR I CREAR:

Activitats recomanades als docents

Durant l'últim trimestre del curs escolar, en lloc de dissenyar i oferir una formació que vinculi l'aprenentatge i les arts, es recomanen activitats que poden ser interessants i inspiradores pel col·lectiu docent. La finalitat de l'*Observar, discutir i crear* és generar continguts que facilitin la vinculació entre la comunitat educativa i el context artístic i cultural de la ciutat.

Les activitats que presentem tot seguit estan vinculades a les exposicions del programa descrites anteriorment. Per a més informació consulteu l'[agenda d'arts visuals de Sant Cugat](#).

• 24 DE MAIG i 28 DE JUNY, A LES 11 H

Recorreguts acompanyats, a càrrec del servei educatiu del programa d'art.santcugat

Visita guiada al voltant de l'exposició *Lebenstrieb-Todestrieb. Teixits pulsionals*, a cura d'Esther Grau.

ACTIVITAT RECOMANADA PER A DOCENTS DE TOTS ELS NIVELLS EDUCATIUS.

• DISSABTE 17 DE MAIG, A LES 11 H

Art en Família: Vestits de pensaments a càrrec d'Ana López i Monica Kopatschek

S'exploraran els conceptes que vehiculen la proposta expositiva reflexionant a través de l'exterioritat i interioritat amb relació al cos humà. En aquesta activitat participativa al voltant de l'exposició "Teixits pulsionals" es convida els infants a endinsar-se al món sensorial de les peces i transformar en paraules allò que suggereixen. Per acabar, es farà una activitat de dissenyar i pintar pensaments a la roba fent servir diferents materials.

Cal que portar alguna peça de roba per fer l'activitat.

ACTIVITAT RECOMANADA PER A DOCENTS D'INFANTIL I PRIMÀRIA.

• DIJOUS 22 DE MAIG, A LES 18 H

Punt de trobada: La carn, la pell i l'esquelet, a càrrec de Sofia Romeo.

L'escultura ens enfronta a la materialitat del cos, convida a reconèixer-nos en ella. A través de la perspectiva de Sofia Romeo s'explorà com les peces tèxtils i ceràmiques reflecteixen elements essencials de la corporeïtat humana, deixant al descobert la seva capacitat de canviar, mutar i reconfigurar-se. En aquesta trobada el nostre cos i les peces dialogaran sense jerarquies per recordar que som matèria en transformació constant.

ACTIVITAT RECOMANADA PER A DOCENTS DE SECUNDÀRIA I ESTUDIS POSTOBLIGATORIS.

· DISSABTE 5 D'ABRIL, A LES 11 H

ERMITA DE SANTA MARIA DE CAMPANYÀ Carrer Rafael Castanyer

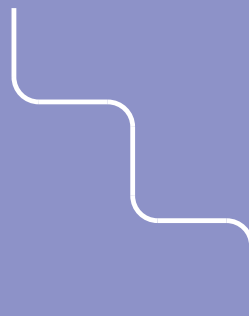
Diorama Campanyà, d'Helena Calafell

En el marc d'aquesta recerca es proposa una primera activitat familiar, oberta a tots els públics, en la qual repensar i reinterpretar els voltants de l'ermita de Santa Maria de Campanyà de Sant Cugat. A través de la intervenció d'imatges d'arxiu i mitjançant tècniques com el collage i la pintura, es començarà a dibuixar un imaginari col·lectiu que serà l'inici d'una futura posada en escena: un diorama dins la capella. L'activitat es realitzarà als entorns de la mateixa ermita per conèixer l'edificació i els paisatges que la rodegen.

Activitat transgeneracional i participativa.

ACTIVITAT RECOMANADA PER A DOCENTS DE TOTS ELS NIVELLS EDUCATIUS.

Totes les activitats són aforament limitat. És necessària la inscripció prèvia a través del correu casaymat@santcugat.cat, o bé del telèfon 93 565 70 82.

Objectius:

- Descobrir el context de l'art contemporani de la ciutat.
- Adquirir el llenguatge i els recursos per vincular l'alumnat amb les pràctiques contemporànies.
- Descobrir els processos artístics que tenen a veure amb el context, l'entorn i la realitat propera de l'alumnat.
- Vincular el que trobem als centres d'art de la ciutat amb el relat historiogràfic de forma crítica.
- Aprendre tècniques i metodologies que habitualment no es proposen a les aules.
- Conèixer de forma més directa els recursos i propostes educatives que ofereixen els centres culturals de la ciutat.
- Generar sinergies entre els centres educatius i els centres culturals.

Per a més informació i reserva de grups, adreçar un correu a casaaymat@santcugat.cat o truca al 935 657 082

Els centres educatius de Sant Cugat del Vallès poden sol·licitar les activitats a través del Pla de Dinamització Educativa de Sant Cugat. Les propostes descrites es troben al capítol d'arts.

art.santcugat

📍 Casa Aymat. Espai de creació

Carrer Villà, 68

93 565 70 82

casaaymat@santcugat.cat

  [art.santcugat](https://www.facebook.com/art.santcugat)

centresculturals.santcugat.cat